

VÄRLDS

HORISONT.

SVENSKA FN-FÖRBUNDET | EN BÄTTRE VÄRLD | NUMMER 3 2017

EN
BÄTTRE
VÄRLD

FN-förbundet
UNA SWEDEN

Årets
MR-pristagare
backar inte
SIDAN 19

Trög start
för Agenda
2030 i Sverige
SIDAN 6

Tema:
FN:s utvecklingsarbete

Flickor köar för att hämta mat i ett center för nödhjälp i Somalias huvudstad Mogadishu.

20 MILJONER HOTAS AV SVÄLT

20 miljoner människor riskerar att dö av hunger i de särskilt nödställda länderna Sydsudan, Somalia och Jemen, samt i nordöstra Nigeria – däribland 1,4 miljoner barn som lider av allvarlig undernäring, uppgav FN:s livsmedelsprogram (WFP) i augusti.

I Jemen, där situationen är som värst, beror krisen främst på den våldsamma konflikt som pågår i landet. I övriga länder är skörden från föregående säsong snart slut. WFP har också på många håll svårt att nå fram med matpaketet p g a kraftigt regn. I vissa fall har luftburna transporter använts, t ex i Sydsudan, men dessa kostar upp till sju gånger mer än andra insatser. På grund av underfinansiering i Jemen har mängden mat per person minskats för att resurserna ska räcka längre.

WFP finansieras helt av frivilliga bidrag och har lanserat en kampanj gentemot näringslivet och privatpersoner för att snabbt kunna leverera den hjälp som krävs för att rädda liv. Organisationen räknar med att 900 miljoner dollar behövs för att undvika svält under perioden augusti till januari 2018.

DEBATT EFTER BESLUT OM KÄRNVAPENFÖRBUD

En konvention om ett globalt förbud mot kärnvapen antogs i juli vid FN:s högkvarter i New York. 122 länder enades då om att förbjuda en rad kärnvapenaktiviteter som tillverkning, testning, innehav, användning samt hot om användning av kärnvapen. Andra massförstörelsevapen, såsom kemiska och biologiska vapen, är förbjudna sedan länge.

Bland de länder som inte deltagit i förhandlingarna finns kärnvapenstaterna Ryssland, USA, Frankrike och Storbritannien. Delegationer från de tre sistnämnda länderna har i ett gemensamt

pressmeddelande uttryckt ståndpunkten att avtalet bortser helt från dagens säkerhetspolitiska världsläge, och säger att de inte tänker skriva på eller delta i liknande förhandlingar.

Sveriges utrikesminister Margot Wallström har välkomnat beslutet och menar att det är en mycket betydelsefull process som nu gått i mål. Vid denna tidnings pressläggning pågick dock diskussioner om hur den svenska regeringen ska ställa sig till konventionen. Svenska FN-förbundet krävde i ett uttalande att Sverige måste tillbakavisa påtryckningar från stormakter och stå fast vid sin utfästelse att ansluta sig till konventionen. Den öppnades för underskrifter den 20 september och träder i kraft 90 dagar efter att minst 50 länder skrivit på den.

RESOLUTION OM MINOR ANTOGS

FN:s säkerhetsråd antog i juni enhälligt och för första gången någonsin en resolution om minhantering. I resolution 2365 uttrycker rådet oro över det stora antal civila som dödas eller skadas av landminor, explosiva lämningar av krig och improviserade explosiva anordningar. Den uppmanar vidare alla aktörer i väpnade konflikter att omedelbart upphöra med urskillningslöst användande av explosiva anordningar som står i strid med humanitär rätt.

Den understryker också vikten av minhantering i FN:s fredsfrämjande arbete samt uppmanar civilsamhälle och internationella organisationer att assistera stater i minröjningsprocessen. Resolutionen uppmanar vidare till skydd av civila genom utbildning och rehabilitering och understryker den viktiga roll i sammanhanget som FN:s minröjningsorganisation UNMAS har.

ÖVERGREPP AV REGIMEN I VENEZUELA

FN:s människorättskontor gav i augusti ut en rapport om den förvärrade situationen i Venezuela. Vittnesmål om elchocker, kvävningar, annan extrem misshandel och sexuellt våld har inkommit till FN genom en sammanställning av 135 intervjuer med venezuelanska familjer, advokater och läkare.

De omfattande övergreppen har begåtts i samband med de våldsamma demonstrationer mot landets regering

och president Nicolas Maduro som ägt rum under de senaste månaderna. Minst 125 personer har dödats och över 5 000 gripits sedan april i år, varav många misshandlats och i vissa fall utsatts för tortyr, uppger utredarna. De venezuelanska säkerhetsstyrkorna ägnar sig åt ren och systematisk förtryckarpolitik då även journalister och kritiker utsatts för upprepade attacker, menar FN. FN nekade tillträde till landet för att kunna utreda övergreppen på plats.

ROHINGYA PÅ FLYKT UN DAN VÅLD

Tiotusentals muslimer från folkgruppen rohingya var i slutet av augusti på flykt från extremistiskt våld i delstaten Rakhine i Burma (Myanmar). Enligt FN:s beräkningar hade den 31 augusti 27 000 människor passerat gränsen till Bangladesh medan ytterligare ca 20 000 var fast i gränsområdet mellan de två länderna.

FN:s generalsekreterare António Guterres manade den 1 september till lugn och besinning och framhöll att myndigheterna i Burma måste säkerställa att utsatta grupper får skydd och hjälp. Han uppmanade vidare myndigheterna att se till att FN och andra humanitära aktörer får tillträde till flyktingarna så att de kan få livsnödvändig assistans. En expertkommission ledd av FN:s tidigare generalsekreterare Kofi Annan har utrett situationen i Rakhine och har lagt fram ett antal rekommendationer för hur våld och diskriminering i delstaten ska kunna stävjas.

STEINER NY CHEF FÖR UNDP

Achim Steiner tillträdde i juni som chef för FN:s utvecklingsprogram UNDP. Steiner har tidigare arbetat på flera håll inom FN-systemet, senast som chef för FN:s miljöprogram UNEP från 2006 till 2015. Som chef för UNDP under de kommande fyra åren har Steiner också i uppgift att leda FN:s utvecklingsgrupp vars syfte är att samordna de 32 FN-fonder och program som arbetar med hållbar utveckling.

Achim Steiner.

FIFFIGA IKONER VISAR VÄGEN

VÄLKOMMEN TILL VIKTIG LÄSNING

Vi gör skillnad. Vi skapar en bättre värld genom att varje dag arbeta för fred, utveckling och mänskliga rättigheter. Som medlem och bidragsgivare skapar du hopp och räddar liv. Nu och i framtiden.

Världshorisont
Svenska FN-förbundet
Box 15115, 104 65 Stockholm
Tel: 08 – 462 25 40, Fax: 08 – 641 88 76
E-post: varldshorisont@fn.se
Webb: www.fn.se/varldshorisont
Twitter: [varldshorisont](https://twitter.com/varldshorisont)

Redaktör: AnnaLena Karlsson Andrews
Praktikant: Marika McAlevey
Ansvarig utgivare: Jens Petersson
Layout: Tomorro'
Tryckeri: Tellogruppen AB
Annonser: kontakta redaktionen på varldshorisont@fn.se
För ej beställt material ansvaras ej.
Artikelförfattarna svarar själva för innehållet i respektive artikel. För frilansmaterial ingår publicering både i tidningen och på FN-förbundets webbplats.

Världshorisont utges av Svenska FN-förbundet.
ISSN 0042-2134
Prenumerationspris:
230 kr (helår, 4 nr)
PlusGiro: 50990-1

#3

Omslagsbild: Besökare i FN-högkvarteret med ikonerna för mål 14 i Agenda 2030, om hav och marina resurser.
Foto: FN/Manuel Elias

Ibland är man stolt över att vara svensk. Till exempel när man inser att det är ett svenskt team från kommunikationsbyrån Trollbäck som står bakom de smarta färgglada ikonerna som symboliserar de 17 globala målen i Agenda 2030. Och att den svenska regeringen finansierar ett projekt där samma team jobbat med att ta fram lika fiffiga och konsekvent utförda ikoner för varje delmål i agendan, med tillhörande kortbenämningar. Alla dessa nya delmålsikoner ska presenteras när FN:s generalförsamling öppnar i New York nu i september. Några av dem kan ni se på sidan 10 i denna tidning.

Att det går att greppa och förstå innebörden av de 17 målen är helt avgörande för att människor i alla länder, världen över, ska kavla upp skjortärmarna och ta itu med det mödosamma arbete som krävs för att förverkliga dem. Därför går det knappast att överdriva betydelsen av alla dessa fyrkantiga små bilder. Det är fascinerande att föreställa sig hur de 17 första ikonerna redan vandrat ut i världen och översatts till oräkneliga språk. På sidan 8 kan ni t ex se kvinnor på landsbygden på ön Pemba, utanför Tanzanias kust, med de 17 målen översatta till swahili.

Att de globala målen blir kända och förstådda av världens folk är en viktig pusselbit som krävs för att världssamfundet ska komma framåt i sina ansträngningar med att uppnå dem. En annan och helt grundläggande faktor är finansieringen. FN har räknat ut att det kommer att kosta 30 000 miljarder kronor per år att genomföra målen. Det är 30 gånger mer än det årliga globala utvecklingsbiståndet. Som tur är finns många andra

källor till finansiering och nya idéer kring hur pengar till utveckling kan säkras. I vårt faktablad på sid 11-14 tittar vi närmare på det viktiga begreppet utvecklingsfinansiering. God läsning!

Redaktör AnnaLena Karlsson Andrews
annalena.karlsson.andrews@fn.se

I DET HÄR NUMRET

- 4 FN:s utvecklingsarbete: Ny helhetssyn har banat väg för Agenda 2030
- 6 Sverige får kritik för trög start på genomförandet av de globala målen
- 8 Tanzania och Agenda 2030: Sociala medier och unga ska få fart på arbetet
- 10 Mål 14: Sverige och Fiji anordnade historisk konferens om skyddet av haven
- 11 FN-fakta om utvecklingsfinansiering: Så här ska pengar till utveckling ordnas
- 15 FN-förbundets arbete med utveckling: Nytt team rattar ett flertal aktiviteter
- 18 Nytt projekt: Nu ska FN:s säkerhetsråd upp till diskussion runt om i landet
- 19 Linnéa Claesson prisades för insatser för mänskliga rättigheter i Sverige

NO POVERTY

GOAL 1

NO POVERTY

FN:s generalförsamling uppmärksammar de globala målen i samband med församlingens öppnande i september 2016. Mål 1 handlar om att avskaffa all fattigdom till år 2030.

Ny helhetssyn präglar utvecklingsarbetet

Att pengarna inte räcker och att FN-teamen i många länder är dåliga på att samarbeta är två huvudproblem för FN:s utvecklingsarbete. Samtidigt har stora framsteg skett under loppet av ett par decennier. Nya aktörer har kommit upp på banan och en växande insikt om att fred, utveckling och mänskliga rättigheter är sammanflätade med varandra har banat väg för Agenda 2030, den historiskt breda plan för hållbar utveckling som alla världens länder sedan januari 2016 är i gång med att genomföra.

Ända sedan FN grundades på 1940-talet har utveckling och fattigdomsbekämpning stått på organisationens agenda. Från att inledningsvis ha handlat mest om akuta humanitära insatser bredades arbetet till att även omfatta mer långsiktiga utvecklingsprogram. Olika FN-organ bildades för att sätta fokus på olika sakområden. En milstolpe var FN:s konferens om miljö och utveckling i Rio de Janeiro 1992 då världssamfundet antog

det viktiga begreppet *hållbar utveckling*.

På 1990-talet höjdes samtidigt allt fler röster för att FN:s utvecklingsystem behövde reformeras. I många länder var ett 20-tal olika FN-organ verksamma med en mängd insatser. Verksamheten präglades av överlappande aktiviteter, konkurrens om pengar och en stor administrativ börda för värdregeringen. När Kofi Annan tillträdde som FN:s generalsekreterare 1997 tog han därför

genast itu med att effektivisera och förändra systemet, ett mödosamt arbete som fortgår än idag, 20 år senare. 2006 antog världens länder i FN begreppet "One UN" som ett uttryck för tanken att alla FN-aktörer i ett land behöver samlas kring ett gemensamt program med en gemensam budget och chef.

UTVECKLINGSMÅL

En annan milstolpe för FN:s utvecklingsarbete var millenniedeklarationen från september 2000 och de åtta millenniemål (*Millennium Development Goals, MDG:s*) som utkristalliserades från den. Det var första gången som världssamfundet enades om utvecklingsmål som hade en deadline (2015) och konkreta indikatorer som gjorde framstegen mätbara. Från att inledningsvis ha mött hård kritik, inte minst från olika biståndsaktörer, började utvecklingsländer arbeta med målen allt mer fokuserat.

Framgången med millenniemålen lade grunden för ett beslut vid världskonferensen om hållbar utveckling 2012, även den i Rio de Janeiro, om att inleda förhandlingar om en uppsättning nya mål (*Sustainable Development Goals, SDG:s*). Och i september 2015 kunde världssamfundet klubba *Agenda 2030*,

innehållande 17 mål för hållbar utveckling som alla världens länder ska jobba med och försöka uppnå till 2030.

– En av de stora skillnaderna mellan millenniemålen och de nya globala målen i Agenda 2030 är att det från dag ett funnits ett starkt stöd för de globala målen. Det hänger ihop med den enormt omfattande och inkluderande processen då de togs fram. Bl a genomfördes en internetbaserad omröstning, *My World*, där tio miljoner människor från hela världen deltog, säger Caroline Åberg, Sverigerepresentant på FN:s utvecklingsprogram UNDP.

HELHETSGREPP

Att alla världens länder lovat att arbeta med Agenda 2030 är ett stort framsteg för mänskligheten. Och då viktiga mål som ”fredliga samhällen” och ”jämsliddhet” ingår har världen nu fått en plan som på ett unikt sätt greppar över hela bredden av mänsklig utveckling.

– Det är en bred FN-agenda och handlar inte bara om traditionella utvecklingsfrågor. Man kan säga att Agenda 2030 är en modern återspeglning av FN-stadgan, säger Caroline Åberg.

Men att börja arbeta enligt denna nya breda agenda ställer förnyade krav på reformering och samordning inom FN-systemet.

– Vår nya generalsekreterare [António Guterres, reds anm] har omorganiserat sitt kontor och har bl a tillsatt en ny senior funktion som ska ansvara för den strategiska samordningen av ”FN:s tre pelare”; fred, utveckling och mänskliga rättigheter, säger Caroline Åberg.

– Och den 19 juni fick vi på UNDP en ny chef, tidigare UNEP-chefen Achim Steiner, som har tillsatts för att reformera UNDP och utvecklingsarbetet. Både Guterres och Steiner har lång erfarenhet av FN-systemet så många har stor tilltro till att det kommer att hända mycket positivt framöver.

Samtidigt har det redan skett en hel del framsteg inom ramen för One UN-processen, fortsätter hon.

– Under de 12 år som jag jobbat för FN har stora förbättringar gjorts på landnivå. Innan hade FN-organen sina mandat och man jobbade med sina egna frågor och samarbetade inte så mycket.

Idag är det naturligt att FN-teamet i ett land träffas, skriver en strategisk plan tillsammans och jobbar över organisationsgränserna med olika teman, som vatten eller hälsa, säger hon.

– En viktig utveckling i sammanhanget är också hur FN har utvecklat sitt samarbete med olika aktörer. Idag finns ett viktigt och omfattande samarbete med både civilsamhälle, näringsliv och vetenskap, säger hon.

SAKNAS FINANSIERING

Vilka är då de största utmaningarna i dagsläget för FN:s utvecklingsarbete? Caroline Åberg menar att det handlar om två saker: dels att det saknas långsiktig finansiering till mycket av det nödvändiga arbetet, och dels att det krävs fortsatta reformer om FN-teamen i varje land ska kunna jobba effektivt och koordinerat med Agenda 2030. Hon får medhåll i den analysen av Ulrika Modéer, statssekreterare för internationellt utvecklingssamarbete.

– FN måste gå vidare med de reformprocesser som krävs så att FN:s egna fonder och program kan leverera på Agenda 2030 på ett effektivt och samordnat sätt. Planeringen på landnivå måste samordnas, vi måste undvika stuprör och varje FN-organ måste vara inriktat på samarbete, säger Ulrika Modéer.

– FN:s fonder och program måste också ha en långsiktig och förutsägbar finansiering. Här har medlemsstaterna som givare en viktig roll i att ge goda förutsättningar. Tyvärr görs nu stora nerdragningar på många håll. Det ökar risken för kortsiktig projektplanering och konkurrens mellan FN-organen, snarare än samordning och samarbete, säger hon.

– Därför är den svenska linjen att vårt stöd till FN-organen ska ges i form av kärnstöd* och präglas av långsiktighet.

VIKTIG RAPPORT

I juni kom en viktig rapport från FN:s vice generalsekreterare Amina Mohammed om den fortsatta reformeringen av FN:s utvecklingsarbete. En central fråga rörde landsamordnaren, *Resident Coordinator*, som föreslås få kraftigt stärkta befogenheter och mer resurser.

– Att stärka RC:s roll är något som

Att pengar saknas till viktiga humanitära insatser är en stor utmaning för FN-systemet. På bilden en kvinna och hennes barn i Haiti.

Sverige har verkat för och att det ska finnas finansiering för en sådan oberoende funktion som kan hålla ihop systemet och som ser till helheten, säger Ulrika Modéer.

Andra viktiga punkter i rapporten är att man ska se över vilka funktioner som behövs i respektive land och att betoningen på den nationella kontexten ska öka. För övrigt tycker Ulrika Modéer att det även är viktigt att lyfta fram vikten av att stärka det humanitära systemet.

– Vi lever i en värld där de humanitära behoven har ökat enormt och där vi har många utdragna kriser.

De allra fattigaste i världen är beroende av humanitärt bistånd. Samtidigt är bara hälften av de humanitära appellerna** finansierade idag. Så ett mer effektivt humanitärt system med långsiktig finansiering och koppling till förebyggande insatser är jätteviktigt, säger hon.

MODERNISERING

Svenska FN-förbundet följer diskussionerna om FN:s utvecklingsarbete och instämmer i bedömningen att samordningen och finansieringen är två huvudutmaningar.

– Men det handlar också om modernisering. På många håll i FN-systemet är det både gubbigt och hierarkiskt, säger Karin Johansson, FN-förbundets utvecklingshandläggare.

■ AnnaLena Karlsson Andrews

*Kärnstöd ges från en givare till ett FN-organs reguljära budget och är inte bundet till vissa sakfrågor eller enheter.

**FN går regelbundet ut med vädjanden/uppmaningar, s k appeller, där man ber om pengar till akuta humanitära insatser.

Sveriges vice statsminister och minister för utvecklingssamarbete och klimat, Isabella Lövin, tackar Wu Hongbo, undergeneralsekreterare för ekonomiska och sociala frågor, när FN:s havskonferens avslutades i New York den 9 juni. Med på bilden är även Fijis premiärminister Josaia V Bainimarama och Catherine Pollard, undergeneralsekreterare för generalförsamling och konferenser.

Sverige och Agenda 2030

”Sverige behöver göra mer”

Två år efter att världens länder antog Agenda 2030 med de 17 globala målen för hållbar utveckling har tillsynes mycket lite hänt. I Sverige behövs tydligare politisk styrning och ledarskap, menar kritiker.

Under ett par varma dagar i mitten av juli samlades representanter för världens länder i FN-skrapan i New York, i USA. Syftet var att följa upp arbetet med de 17 globala utvecklingsmål som man kom överens om i september 2015.

Bland de 44 länder som i år presenterade sitt arbete fanns Sverige. Civilminister Ardalan Shekarabi var nöjd dagen efter Sveriges dragning. Intresset för den svenska rapporten var stort. Inte minst för att Sverige två år i rad, i olika mätningar, kommit ut som det land som ligger bäst till när det gäller att uppnå de 17 målen.

– Det var en väldigt bra dag där vi fick visa på bredden i vårt arbete och

hur Sverige jobbar med målen. Vi kunde lyfta det svenska näringslivets, civilsamhällets och kommunernas arbete. Det var effektivt och märktes att det fanns ett stort intresse för hur vi jobbar, säger Shekarabi på telefon från New York.

NÄRINGSLIVET STICKER UT

Enligt civilministern är Sverige ganska ensamt om att tydligt lyfta de icke offentliga aktörerna i sin rapportering om genomförandet av Agenda 2030. Han menar också att det svenska näringslivets engagemang för hållbar utveckling sticker ut i förhållande till andra länder.

Lin Lerpold, professor vid Handelshögskolan i Stockholm, ger civilministern rätt. Hon har forskat på hållbar utveckling inom den privata sektorn i 20 år och leder sedan två år Mistra Center for Sustainable Markets.

– Bland företagare i Sverige finns en mycket större kännedom om de globala målen än i andra länder. När jag besökt Japan och USA känner inga företagare till dem. Sen är det så att även om svenska företag tagit till sig av och

välkomnar målen så har det hittills mest handlat om marknadsföring och att sätta en Agenda 2030-stämpel på arbete man redan utför. Företagen skulle behöva fundera på hur de verkligen kan bidra till att vi uppnår målen, säger Lin Lerpold.

Enligt Lerpold är det ett problem att många företag väljer att fokusera på de mål som passar just deras företag bäst, utan att lyssna på utomstående röster som kanske tycker att företagen borde fokusera på helt andra mål. Samma problematik menar hon går igen hos regeringen, som gärna talar om vissa mål medan andra mål tonas ned.

– Hur intresserad är Sveriges regering egentligen av att tala om mål 16, till exempel, undrar hon.

KRITIK MOT VAPENEXPORT

Mål 16, om fredliga och inkluderande samhällen, passar enligt flera bedömare dåligt ihop med den svenska vapenexporten. I somras publicerade den tyska stiftelsen Bertelsmann Stiftung och FN-nätverket för hållbara utvecklingslösningar, UNSDSN, en rapport där Sverige

hamnar på fjärdeplats när vapenexport mäts per capita. Rapportförfattarna skriver att den internationella vapenhandeln och den dåliga kontrollen av olaglig vapensmuggling inte bidrar till att uppnå de globala målen.

Även regeringens egen delegation för genomförandet av Agenda 2030 har kritiserat den svenska vapenexporten. Delegationen överlämnade i början av juni ett förslag till handlingsplan för att genomföra Agenda 2030 i Sverige.

Delegationens förslag är resultatet av ett års dialog med representanter från stora delar av det svenska samhället, inklusive näringsliv, kommuner, landsting, riksdag, civilsamhällesorganisationer och forskare. Nästan alla som delegationen talat med efterlyser en mer sammanhållen och samstämmig styrning av det svenska arbetet med Agenda 2030.

Idag leds Sveriges arbete med Agenda 2030 av civilminister Ardalan Shekarabi tillsammans med ministern för internationellt utvecklingssamarbete och klimat, Isabella Lövin. Delegationen skulle hellre se en lösning där styrningen sköttes av regeringskansliet med hjälp av ett särskilt Agenda 2030-sekretariat. Den vill även se att arbetet förankras bättre i riksdagen.

VÄXANDE KLYFTOR

Förutom problematiken med den svenska vapenexporten pekar delegationen i sin handlingsplan också på svenska företags dåliga efterlevnad av mänskliga rättigheter i de egna produktionsleden. Därutöver varnar den för de växande sociala och ekonomiska klyftorna i Sverige.

Ytterligare ett område som Sverige måste prioritera är hållbar produktion och konsumtion, menar delegationen, som vill se mer återvinning och mindre konsumtion av rött kött och billiga importvaror från länder med lägre hållbarhetskrav.

Till Världshorisont säger Ardalan Shekarabi att regeringen under hösten kommer att bereda förslaget till handlingsplan för att sedan föreslå vad som ska omsättas i faktisk politik. Lin Lerpold lyfter här ett varningens finger för att flera av de tuffare förslagen riskerar

att stanna på pappret. Hon frågar sig om svenska politiker är tillräckligt modiga för att fatta de beslut som krävs för att de globala målen ska kunna uppnås.

– Vi tycks leva i en tid där det är viktigare att behålla makten än att faktiskt få någonting utträttat. För att vi ska kunna uppnå de globala målen måste vi genomföra stora systemförändringar, men det vågar politikerna inte riktigt tala om. Vi kommer att behöva införa fler regleringar och för det krävs det mer visionära politiker, säger Lin Lerpold.

Regeringens införande av nya välfärdsåtgärder, som presenterades i samband med den senaste vårbudgeten, är dock ett positivt exempel på vad som krävs, menar hon vidare. För att kunna tala om välfärd och utveckling idag måste man kunna se bortom ett lands BNP.

UTMANINGAR SAKNAS

Som Lin Lerpold är inne på saknas flera av de svårare utmaningarna i den rapport som regeringen presenterade inför FN. Förutom vapenexporten lyser problematiken med den restriktiva migrationspolitiken med sin frånvaro. Det är något som flera civilsamhällesorganisationer ställer sig kritiska till, däribland biståndsnätverket Concord Sverige som närvarade på sommarens möte i New York och där Svenska FN-förbundet ingår.

– Risken med den här typen av övningar är att det mest handlar om att olika länder ska kunna marknadsföra sig själva. Vi såg en sådan tendens även från Sveriges sida, men jag tycker ändå att de inte bara pratat om det positiva. Sverige slår ett tydligt slag för vikten av jämställdhet, HBTQ-personers rättigheter och civilsamhällets deltagande i genomförandet. Det är viktigt, säger Sofia Svarfvar, policysamordnare för Agenda 2030 på Concord Sverige, när Världshorisont når henne på telefon i New York.

I samband med mötet lämnade Concord över en skuggrapport till Ardalan Shekarabi med förslag på vad Sverige borde jobba mer med. Till exempel pekar man på att Sverige behöver bli bättre på att belysa svåra frågor som hur

migrationspolitiken påverkar hållbar utveckling, liksom vapenexporten och hållbart företagande.

– Vi har också följt den högnivågrupp som statsminister Stefan Löfven bildade i samband med att Agenda 2030 antogs. Den består av statsöverhuvuden och regeringschefer från nio länder och skulle bidra till genomförandet av Agenda 2030, men hittills har den inte gjort mycket. Under det senaste året har gruppen bara gratulerat FN:s generalsekreterare till det nya jobbet. Vi tror att de kan göra mycket mer än så och att Sverige kan inta en ledande roll, säger Sofia Svarfvar.

HAVSKONFERENSEN

I sin egen rapport lyfter regeringen flera saker som Sverige bidragit till på internationell nivå i arbetet med Agenda 2030. Framför allt märks FN:s havskonferens som Sverige och Fiji arrangerade i juni. Den fick mycket uppmärksamhet och bidrog till att belysa ett av de mest bortglömda globala målen, nummer 14 om rena hav.

Ett viktigt bidrag har också varit Statistiska centralbyrån SCB:s arbete med att bistå FN med att hitta indikatorer så att arbetet med att nå målen kan mätas. Med utgångspunkt i det arbetet presenterar SCB i höst även förslag på nya svenska indikatorer för att kunna mäta hur väl Agenda 2030 uppfylls i Sverige.

■ Erik Halkjaer, frilansjournalist

Lin Lerpold, Mistra Center for Sustainable Markets.

Foto: Juliana Wiklund för Handelsögskolan i Stockholm

Foto: Sophia Inwestor

Kvinnor på ön Pemba, utanför Tanzanias kust, har fått utbildning om hållbar utveckling och kvinnors rättigheter. Här poserar de med ikonerna för de globala målen.

Ungdomar avgörande när Agenda 2030 sjösätts i Tanzania

Att nå ut till befolkningen med information om Agenda 2030 och de globala målen är en utmaning i ett låginkomstland som Tanzania. Tanzanias FN-förbund har intagit en ledande roll i detta arbete i samverkan med regeringen. Med hjälp av sociala medier, ungdomsambassadörer och ett nätverk för civilsamhällesorganisationer försöker man få så många som möjligt med på tåget.

De 17 globala målen i Agenda 2030 bygger på framstegen med millenniemålen, ett projekt som avslutades i december 2015. Samtidigt som världssamfundet startade ett nytt kapitel, i och med att de globala målen sjösattes, påbörjade Tanzania genomförandet av en femårig utvecklingsplan för perioden 2016-2020. Den ingår i en bredare strategi som kallas *Vision 2025* och handlar om att Tanzania ska utvecklas till ett medelinkomstland.

Då resurserna i form av kompetens, strategier och ekonomiska medel är begränsade har Tanzania börjat med att välja ut några mål som är prioriterade, snarare än att ta itu med alla 17 målen och 169 delmålen samtidigt. De prioriterade målen är tills vidare hälsa, infrastruktur och industrialisering. Utvecklingsdebatten i landet har länge

dominerats av just frågan om industrialisering och har handlat om hur olika delfrågor relaterar till den, snarare än om hur de relaterar till internationella överenskommelser som Agenda 2030 eller till de inhemska utvecklingsplanerna.

OLIKA AKTÖRER INVOLVERAS

Samtidigt pågår en process där regeringen försöker involvera olika aktörer i utvecklingsfrågorna i högre grad. FN-förbundet i Tanzania (*United Nations Association of Tanzania, UNAT*) är en aktör som regeringen samverkat med. Ett annat framgångsrikt samarbete är det med den nationella byrån för statistik.

Centrala och lokala myndigheter liksom icke-statliga organisationer och andra aktörer i det civila samhället är nu alla igång med olika initiativ för att nå

ut till medborgarna och skapa medvetenhet om de globala målen. UNAT samarbetar med FN-förbundet i Sverige i ett projekt med finansiering från Forum Syd. Projektet handlar om att utveckla civilsamhället i Tanzania och att skapa medvetenhet om de globala målen på nationell nivå.

Som ett led i detta har UNAT etablerat en nationell plattform för hållbar utveckling, *Tanzania Sustainable Development Platform*, en öppen och frivillig mötesplats där organisationer i Tanzania kan mötas, organisera sig och koordinera sig i syfte att bidra till hållbar utveckling i landet.

– Medlemmarna i plattformen består av allt ifrån små gräsrotsorganisationer till internationella icke-statliga organisationer, och representerar en bredd av frågor som rör hållbar utveckling, berättar Raynald Maeda, UNAT:s generalsekreterare.

– Vi på FN-förbundet vill följa genomförandet av alla de 17 målen men jämställdhet mellan könen, klimatförändringar och god samhällsstyrning är prioriterade frågor för oss, tillägger han. Sociala medier används för att öka

kunskapen om de globala målen hos ungdomar i Tanzania, vilket bör kunna bidra till att ett stort antal människor i landet nås av informationen. UNAT och dess ungdomsförbund har även samarbetat med FN:s landkontor i Tanzania kring ett projekt – *Global Goals Champions for the Youth* – där ungdomar agerat ambassadörer för de globala målen. Det har resulterat i att man på ett och ett halvt år har lyckats nå ut till över 10 000 unga i landet.

INGEN LÄTT UPPGIFT

Tajiel Urioh är chef för organisationen The Green Icon:

– Att upplysa hela befolkningen om de globala målen är ingen lätt uppgift, särskilt inte för ett utvecklingsland som Tanzania. Men med tiden kommer allt fler personer att ha nåtts av informationen. Om vi kan använda lärare och religiösa ledare för att sprida budskapet kommer många att känna till målen, säger han.

– En av organisationerna som UNAT har samarbetat med är Forum CC Tanzania, ett nätverk av civilsamhällesorganisationer som i fråga om de globala målen bl a fokuserar på klimatförändringar, jordbruk samt boskaps-, fiske- och vattenfrågor. Andra samarbetspartner har helt annat fokus, t ex utbildning.

– Organisationer i det civila samhället

känner till de globala målen men en del representanter för myndigheterna har fortfarande inte hört talas om dem, säger Fazal Issa på Forum CC Tanzania, och tillägger:

– Än så länge är millenniemålen mer kända jämfört med de nya målen. Men det kommer att förändras i takt med att det talas allt mer om dem.

När det gäller allmänhetens kännedom om de globala målen behöver man ha en viss kunskapsnivå för att förstå vad det handlar om och hur man själv knyter an till dem, fortsätter han.

– Detta är svårt för många som bor på landsbygden men för unga människor i städerna, som är involverade i olika organisationer, rörelser och skolforum, är det lättare.

VERSION PÅ SWAHILI BEHÖVS

Att Agenda 2030 och de globala målen översätts till swahili, det lokala språket, är helt avgörande för att befolkningen i Tanzania ska kunna förstå och ta till sig vad det handlar om. En annan viktig åtgärd som behövs är att inlemma målen i grundskolans läroplan. Det kan bana väg för ett upplägg där skolungdomar informerar vidare ut i sina samhällen om de globala målen och därigenom bidrar till viktiga samhällsförändringar och samtidigt står för en betydande del av informationsinsatsen.

Att skapa medvetenhet om och arbeta

Foto: Tanzanias FN-förbund

Reynald Maeda, generalsekreterare för Tanzanias FN-förbund UNAT.

för att uppnå de globala målen är något som både enskilda medborgare såväl som myndigheter och organisationer behöver jobba med. Lokala representanter för myndigheterna är viktiga nyckelpersoner som behöver nås med kunskap om de globala målen så att nödvändiga åtgärder kan vidtas för att nå allmänheten på bred front.

■ Text: Dotto Kahindi, frilansjournalist, Dar es Salaam
Översättning: AnnaLena Karlsson Andrews

Stöd
FN-förbundets
projekt FLICKA

Swisha
valfritt belopp
till 90 05 638 och
ange FLICKA

Kvinnor på frammarsch på Pemba

På ön Pemba, norr om Zanzibar, bedriver FN-förbundet i Tanzania i samarbete med FN-förbundet i Sverige ett projekt som syftar till att nå ett mer jämställt och hållbart samhälle genom det lokala civilsamhället. Där pågår ett intensivt arbete

för jämställdhet och kvinnors deltagande i beslutsprocesser, parallellt med ett projekt som handlar om klimatanpassning.

Tolv diskussionsledare har utbildats för att leda workshops där lokalbefolkningen får kunskaper och engageras i såväl hållbarhet som mänskliga rättigheter. Av de tolv är fem kvinnor, varav Rushda Hamisi Khassim är en.

– Generellt sett finns en bristande kunskap i mänskliga rättigheter och jämställdhet här och ofta bortprioriteras kvinnors deltagande i sammanhang som dessa. Därför är det viktigt att vi arbetar hårt för att engagera även kvinnor i dessa frågor som är viktiga för hela samhället, säger hon.

– Det jag tycker varit bäst med vår workshop är just hur kvinnligt delta-

gande uppmuntras. Jag känner verkligen att självkänslan har stärkts hos de kvinnor som deltagit och även deras tro på att de kan påverka beslut som har betydelse för deras vardag.

Foto: Sophia Tuvesdötter

Rushda Hamisi Khassim leder workshops på Pemba.

FN-förbunden i Sverige och Tanzania har samarbetat sedan 2010. Sedan 2015 ligger fokus på Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Under hösten 2017 gör Hannes Berggren från Sverige internationell praktik vid Tanzanias FN-förbund.

The Ocean Conference

Stort engagemang för världens hav

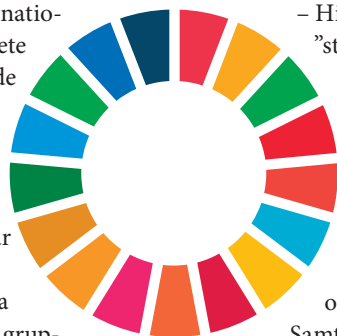

Vid FN:s havskonferens i New York i juni togs för första gången ett samlat grepp om situationen i haven. Arbetet med att nå Mål 14 i den globala utvecklingsagendan fick därmed en flygande start. Vid konferensen registrerades 1 380 åtaganden som ska skydda de maritima resurserna.

– Havsfrågan har tagit steget från att vara ett område för havs- och fiskeexperter till att handla om allas vår överlevnad, inte minst för små önationer och de minst utvecklade länderna, sa Isabella Lövin, minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat, i ett uttalande efter konferensen.

Havskonferensen initierades och arrangerades av Sverige och önationen Fiji. Sverige har sedan länge arbetat såväl i EU som i FN för att lyfta havsmiljöfrågorna. Även gruppen *Small Island Development States* (SIDS) var drivande när Mål 14 i Agenda 2030, om hav och marina resurser, togs fram. För att påskynda arbetet ville önationen Fiji arrangera en internationell konferens och sökte en partner bland de

industrialiserade länderna. Så kom det sig att Sverige blev medarrangör till konferensen, som samlade regeringar, företag, forskare, organisationer och andra aktörer. Syftet var att fokusera på lösningar.

– Hittills har alla arbetat i ”stuprör”, i många sektorer och organisationer. Men vi måste se kopplingen mellan exempelvis fiske, försurning och sociala frågor. Klimatförändringar leder bl a till havsförsurning, havsnivåhöjning och uppvärmning av haven.

Samtidigt bor ungefär hälften av världens befolkning inom en 80 kilometers radie från en kust och många lever på fiske. Hållbar utveckling för människor i kustregioner är därför helt beroende av att vi klarar att rädda haven, sade Isabella Lövin inför konferensen.

– Nedskräpning är en annan alarmerande fråga. Om vi inte vänder den negativa spiralen kommer haven att innehålla mer plast än fisk år 2050!

Arbetsfördelningen var konferensens huvudtema, enligt miljöminister Karolina Skog:

– Det handlade om vad som ska göras och vem som ska betala. Resultatet blev en fantastisk manifestation i vilja att samarbeta. Sammanlagt gavs 1 380 löften om åtgärder som ska stärka skyddet av havsmiljöer.

Sverige har lovat att genomföra 26 olika insatser. Bl a ska man intensifiera arbetet mot plast i haven, främja hållbart fiske och ta fram underlag för en global strategi mot havsförsurning. Dessutom bidrar Sverige med 50 miljoner kronor vardera till FN:s arbete mot illegalt fiske respektive en ny fond för att stärka skyddet av havsmiljöer i utvecklingsländer.

RESOLUT ENGAGEMANG

Naturskyddsföreningens generalsekretär Karin Lexén är imponerad av det resoluta engagemanget som världens länder visat för de många och allvarliga hoten mot ett levande hav.

– Ett av de viktigaste resultaten av konferensen är att hoten mot haven fått en ny internationell prioritet, inte minst inom FN. För att se till att åtagandena genomförs krävs nu både en uppföljande konferens och en speciell funktion för koordinering av havsfrågorna i FN-systemet, påpekar hon.

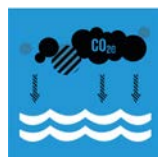
■ *Nora Weintraub, frilansjournalist*

14.1 Minska föroreningarna i haven

14.2 Skydda och återställ ekosystemen

14.3 Minska försurningen av haven

14.4 Hållbart fiske

14.5 Bevara kust- och havsområden

14.6 Avskaffa subventioner som bidrar till överfiske

14.7 Hållbar förvaltning av marina resurser

Ett svenskt team vid kommunikationsbyrån Trollbäck ligger bakom de färggranna ikonerna som symboliserar de 17 globala målen. De står även bakom kortbenämningarna på varje mål (t ex ”Hav och marina resurser” i stället för ”Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling”).

Sedan Agenda 2030 presenterades har samma team arbetat med att ta fram samma tydliga bildspråk och kortfattade benämningar till alla delmålen. Projektet, *Targets4Action*, finansieras av Sveriges regering. Då Sverige tillsammans med Fiji stod bakom FN:s havskonferens i juni blev beslutet att allra först färdigställa delmålsikonerna till mål 14, som visas på denna sida.

Samtliga delmålsikoner och kortbenämningar presenterades den 19 september i samband med att FN:s generalförsamling öppnade i New York. Se targets4action.org/

FN

FAKTA.

Foto: FN/Handane Dioko

En kvinna i Kabara, Mali, glädjer sig åt att äntligen kunna hämta rent dricksvatten från en kran i byn.

UTVECKLINGSFINANSIERING

Ekonomiska resurser en nyckelfråga för utveckling

2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030 med de 17 globala målen för hållbar utveckling. De syftar till att avskaffa fattigdom, minska ojämlikheter och stoppa klimatkrisen till år 2030. Att aktivt arbeta för en hållbar framtid är nu alla länders ansvar, men vem står för kostnaden? Enligt FN:s egna beräkningar kommer genomförandet av Agenda 2030 att kosta 30 000 miljarder kronor per år – 30 gånger mer än det årliga globala utvecklingsbiståndet. Begreppet *utvecklingsfinansiering* ska svara på frågan varifrån pengarna ska komma.

Begreppet utvecklingsfinansiering (*Financing for Development, FfD*) lanserades vid en FN-ledd konferens i Monterrey, Mexiko, 2002. Konferensen var den första i sitt slag och utgjorde en vändpunkt i det internationella samfundets strategi om hur utvecklingen i världen ska finansieras. Den arrangerades av FN i samarbete med Världsbanken, Internationella valutafonden (IMF) och Världshandelsorganisationen (WTO). 50 stats- och regeringschefer och över 200 ministrar deltog tillsammans med

ledare från den privata sektorn, civila samhället och världens större finans- och handelsorganisationer. Högst upp på dagordningen stod mobiliseringen av finansiella resurser med sikte på att världen skulle kunna genomföra de åtta millenniemålen som just lanserats.

Som ett resultat av konferensen antogs *Monterreyöverenskommelsen* i vilken utvecklade länder och utvecklingsländer erkände ett gemensamt ansvar för handel, bistånd, skuldlättnad och institutionsuppbyggnad. Genom ett tyd-

ligt ramverk för finansiering hoppades man kunna bekämpa fattigdom, uppnå fortsatt ekonomisk tillväxt och främja hållbar utveckling i ett inkluderande globalt ekonomiskt system. Till grund för överenskommelsen låg insikten om att traditionellt bistånd inte räcker för att finansiera den utveckling som behövs utan att nya metoder och nya aktörer måste involveras. Överenskommelsen betonade behovet för utvecklingsländerna att förstå sitt eget ansvar för sin fattigdomsbekämpning men under-

35-åriga Yousouf Maiga i Mopti, Mali, har fått hjälp genom den lokala organisationen Sigi te Mogo Son att försörja sig själv och sin familj genom att arbeta som skomakare. FN stödjer projektet med arbetsmaterial. "Sigi te Mogo Son" betyder "du kommer ingenstans om du står still" på det lokala språket. Organisationen bedriver olika projekt till stöd för personer med funktionshinder.

strök också rikare länders skyldighet att bedriva en öppen handel och ge ett ökat ekonomiskt stöd till utvecklingsländerna. Vidare fokuserade överenskommelsen på att stater behöver driva en sund makroekonomisk politik som syftar till att upprätthålla hög ekonomisk tillväxt och prisstabilitet så att fördelarna med ekonomisk tillväxt når alla människor, i synnerhet de fattiga. Världens regeringar uppmanades att prioritera arbetet mot inflation för att maximera förutsättningarna för en god ekonomisk tillväxt. Skuldlettnader ansågs spela en nyckelroll i att uppnå en hållbar tillväxt och utveckling. Rika stater uppmanades att genomföra åtgärder för att underlätta för utvecklingsländer att ta sig ur fattigdom.

2008 slogs världen av den mest omfattande finansiella krisen sedan 1880-talet. Den påverkade alla världens länder, inte minst utvecklingsländerna, och utgjorde ett enormt hot mot arbetet med millenniemålen. Samma år hölls en uppföljande konferens om utvecklingsfinansiering i Doha, Qatar, som resulterade i *Dohadeklarationen om utvecklingsfinansiering*. Sex år hade gått sedan Monterreyöverenskommelsen antogs

och Dohadeklarationen fortsatte att understryka behovet av en stark, effektiv, mellanstatlig process för att kunna finansiera global utveckling i en tid med stora ekonomiska svårigheter. Världens ledare behövde nu aktivt arbeta för att återuppliva den ekonomiska tillväxten och samtidigt hantera de mänskliga och sociala konsekvenserna av den ekonomiska krisen.

SUPERUTVECKLINGSÅRET 2015

2015 avslutades millenniemålsprojektet med överlag goda resultat. Världens länder hade lyckats halvera den extrema fattigdomen, över två miljarder människor hade fått tillgång till rent dricksvatten och nio av tio barn i världen började grundskolan. Att millenniemålen (*Millennium Development Goals, MDG:s*) skulle ersättas av en uppsättning mål för hållbar utveckling (*Sustainable Development Goals, SDG:s*) var bestämt sedan tidigare. Och i september 2015 kunde FN:s 193 medlems-

"Detta avtal är ett viktigt steg framåt för att bygga en hållbar framtid för alla. Det ger en global ram för finansiering av hållbar utveckling."

FN:S TIDIGARE GENERALSEKRETERARE
BAN KI-MOON OM ADDIS ABEBA
ACTION AGENDA

länder vid ett toppmöte i New York anta *Agenda 2030* och 17 nya globala mål för hållbar utveckling.

Agenda 2030 och de 17 nya målen är med sin bredd och globala omfattning en historisk överenskommelse. Fram till

2030 ska världens länder tillsammans utrota alla former av fattigdom och hunger, bygga fredliga samhällen, främja jämställdhet genom att stärka flickor och kvinnors egenmakt och samtidigt säkerställa att planeten jorden och dess naturresurser skyddas. Samtidigt gjorde den nya utvecklingsagendan att frågan om finansiering aktualiserades. En tredje FN-ledd konferens om utvecklingsfinansiering hölls därför i Etiopiens huvudstad Addis Abeba i juli 2015. Att sedan klimatoppmötet i Paris, Frankrike, i december samma år resulterade i ett historiskt nytt klimatavtal bidrog till att 2015 gjorde skäl för beteckningen "superutvecklingsåret". De tre stora konferenserna under året hade lagt grunden till hur världen ska arbeta med utveckling under lång tid framöver.

ADDIS ABEBA ACTION AGENDA

2015 års konferens om utvecklingsfinansiering i Addis Abeba byggde vidare på resultat och lärdomar från de tidigare konferenserna i Monterrey och Doha. Resultatet av konferensen – *Addis Abeba Action Agenda* – markerar en milstolpe när det gäller världssamfundets åtagande för ett förbättrat globalt partnerskap med ett universellt ekonomiskt välstånd som mål, där alla människor omfattas och välståndet skapas utan att förstöra vår miljö.

Addis-agendan betonar vikten av att stater mobiliserar andra ekonomiska resurser än bara bistånd. Den är ett omfattande ramverk som består av

gemensamma beslut tagna av FN:s alla medlemsländer. Den hänger nära samman med Agenda 2030 och rymmer över 100 konkreta åtgärder för hur de globala målen ska finansieras. Globalt samarbete inom vetenskap, innovation, teknik, handel och kapacitetsuppbyggnad ingår.

Liksom Agenda 2030 är Addis-agendan flerdimensionell, vilket innebär att samtliga åtgärder i den är utformade för att vara socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbara. En viktig poäng är att privata och offentliga aktörer samverkar för att fylla det ekonomiska tomrum som det traditionella biståndet inte räcker till. Med hjälp av bl a ökade skatteinkomster, fler hållbara investeringar i näringslivet och minskad korruption ska världens länder tillsammans öka möjligheterna till finansiering. Att de nya globala målen för hållbar utveckling gäller alla världens länder innebär också att fler länder är med och delar på kostnaden, jämfört med millenniemålen.

Addis-agendan omfattar alla former av finansieringskällor: privata och offentliga, nationella och internationella. Den viktigaste källan är inhemska allmänna medel där ökade resurser kan alstras bl a genom hållbara skattebaser och en effektiv hantering av offentliga medel. Ländernas regeringar har också det absoluta ansvaret gentemot medborgarna när det gäller att genomföra Agenda 2030. Det internationella samfundet har ett gemensamt ansvar att vara behjälpligt när det gäller utvecklingen i de mindre utvecklade länderna.

SJU OMRÅDEN

Addis-agendan identifierar sju områden som stater ska arbeta med för att

generera utvecklingsfinansiering. Det rör sig om:

- A. inhemska allmänna medel,
- B. inhemska och internationella privata företag och finanser,
- C. internationellt utvecklings-samarbete,
- D. internationell handel,
- E. skuldsanering och skuldlättnader,
- F. systemfrågor och
- G. vetenskap, teknik, innovation och kapacitetsbyggnad.

A Inhemska allmänna medel är alltså det viktigaste området inom utvecklingsfinansiering. Ökade resurser kan alstras bl a genom hållbara skattebaser, välfungerande och transparenta institutioner och en effektiv hantering av offentliga medel. Addis-agendan förbinder världens länder att aktivt arbeta för att bekämpa skattefusk och korruption, med hjälp av förstärkta nationella regleringar och genom ökat internationellt samarbete länder emellan.

B Privata investeringar säkrar en enorm del av utvecklingsfinansieringen. Den privata sektorn och näringslivet spelar en nyckelroll när det gäller att upprätta ekonomisk tillväxt och skapa arbetstillfällen. Hållbart företagande innebär vidare att företag uppmanas att anta en affärsmodell som tar ansvar för social och miljömässig påverkan. Företag ska aktivt motverka skatteflykt och främja social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet i alla låg- och mellaninkomstländer.

C Bistånd, eller utvecklingssamarbete, står för en liten del av utvecklingsfinansieringen men är fortfarande avgörande

för många av världens utsatta länder. Sänkta biståndsnivåer har förödande inverkan på utvecklingsländer. Addis-agendan upprepar den sedan länge fastlagda överenskommelsen att världens rika länder ska avsätta minst 0,7 procent av sin bruttonationalinkomst, BNI, till bistånd.

Sverige blev 1974 det första landet i världen att nå målet om 0,7 procent. Idag, 43 år senare, är Sverige fortsatt i toppen när det kommer till bistånd – endast Luxemburg ger en högre andel bistånd än Sverige. Endast sex länder uppfyller idag 0,7 procent-kravet.

D Handel kan vara en viktig inkomstkälla för utvecklingsländer om den sker under villkor som är gynnsamma för dem. Genom att tillämpa handels- och investeringsavtal med lämpliga skyddsåtgärder kan detta säkerställas. I enlighet med Addis-agendan ska stater dessutom i den mån det är möjligt ge särskilt stöd till låg- och mellaninkomstländer vars utveckling hämmas av deras geografiska placering.

E Skuldsanering och skuldlättnader handlar om det internationella samfundets ansvar att underlätta för utvecklingsländer att kunna ta sig ur fattigdom. Genom att samordna politik som främjar skuldfinansiering, skuldlättnader, skuldstrukturering och skuldsanering kan skuldbördan hos utvecklingsländerna bli långsiktigt hållbar.

F En viktig systemfråga handlar om att utvecklingsländernas röst och representation i globalt beslutsfattande måste öka. Om vi ska nå de globala målen måste alla världens länder inkluderas.

Traditionellt bistånd kan endast finansiera en mycket liten del av alla utvecklingsinsatser som behövs. Kvinnorna på bilden deltar i ett projekt i Etiopiens huvudstad Addis Abeba som handlar om att främja kvinnors ekonomiska oberoende genom att hjälpa kvinnliga hantverkare att få kontakt med exportmarknaden.

Foto: FIV/Skinder Debebe

Vidare ska alla beslut på global nivå ta hänsyn till de ekonomiska, sociala och miljömässiga dimensionerna av hållbar utveckling. För att detta ska vara möjligt är det viktigt att alla internationella standarder, överenskommelser och regler överensstämmer med varandra och är i linje med Agenda 2030.

G Addis-agendans sjunde område – vetenskap, teknik, innovation och kapacitetsbyggnad – är centralt för att nödvändiga förändringar ska kunna genomföras. Den digitala klyftan med ojämn tillgång till informations- och kommunikationsteknik både inom och mellan länder är ett stort hinder. Snabb

tillgång till uppkoppling för överkomliga priser är en förutsättning för att vi ska uppnå idén om en hållbar framtid år 2030. Stater är skyldiga att främja tillgången till teknik och vetenskap, särskilt för redan utsatta grupper som kvinnor, ungdomar, barn och personer med funktionsvariationer.

I maj 2017 samlades världens ledare för att diskutera utvecklingsfinansiering i samband med ett forum som arrangerades av FN:s ekonomiska och sociala råd (Ecosoc). Världsbanken, Internationella valutafonden IMF, Världshandelsorganisationen WTO och FN:s konferens om handel och utveck-

ling (Unctad) deltog i syfte att diskutera den fortsatta implementeringen av Addis Abeba Action Agenda. Forumet fokuserade på alla sju handlingsområden i agendan och identifierade både framgångar och fortsatt problematik i arbetet med att finansiera utveckling. Forumet upprepade insikten att lösningen inom utvecklingsfinansiering handlar allt mer om att bygga partnerskap som involverar såväl stater som näringslivet och det civila samhället.

Nästa forum för uppföljning av frågan om utvecklingsfinansiering är planerat till april 2018.

DET HÄR KAN DU GÖRA:

Att det finns pengar till olika utvecklingsåtgärder är en förutsättning för att länder ska komma framåt i sina ansträngningar med att uppnå de globala målen till 2030. Vi kan alla bidra till arbetet med Agenda 2030 och de globala målen på olika sätt. Här är några förslag på vad man som enskild individ i Sverige kan göra:

Bli månadsgivare!

Genom att bli månadsgivare till något av FN-förbundets projekt – Flicka, Skolmat eller Minor – bidrar du direkt till nödvändig utvecklingsfinansiering. Pengarna går till FN:s fältarbete för att främja flickors rättigheter, ge barn utbildning eller röja minfält. Alla projekten relaterar till ett eller flera av de globala målen i Agenda 2030. Att bidra kontinuerligt, som månadsgivare, är särskilt värdefullt då det bidrar till stabilitet och långsiktighet i insatserna. *Se fn.se/manadsgivare/*

Se över ditt pensionssparande!

Utvecklingsfinansiering handlar till stor del om att aktivera och engagera nya aktörer för finansiering av utvecklingen i världen. Företag och privata investeringar har en viktig roll i sammanhanget. Se till att välja företag och investerare för ditt pensionssparande med omsorg så att du inte bidrar till ökad miljöförstöring, försäljning av vapen eller kränkning av mänskliga rättigheter. Och är du säker på att ditt elbolag bidrar till en hållbar framtid? På Sveriges forum för hållbara investeringar, SWESIF, kan du läsa mer. *Se swesif.org/*

Ordna lokala aktiviteter!

Agenda 2030 och de globala målen berör människor i alla världens länder, även oss här i Sverige. Hjälptill att sprida information om denna fantastiska nya utvecklingsagenda, kanske med din lokala FN-förening som bas! På fn.se (*vi gör/utveckling*) kan du bli ladda ner vårt nya inspirationsmaterial med tips och verktyg för hur man kan engagera föreningsmedlemmar, lokalpolitiker, näringsliv och andra aktörer. Detta faktablad kan beställas från FN-förbundet, skicka ett mejl till [varldshorizont@fn.se!](mailto:varldshorizont@fn.se)

*Bli medlem
i FN-förbundet!*

Ring 08-462 25 40
eller ansök på fn.se

Svenska FN-förbundets utvecklingsteam hösten 2017. Från vänster: Malin Persson, Pernilla Bergström och Karin Johansson. Karin Johansson är sakhandläggare för utveckling och har det övergripande ansvaret för utvecklingsfrågorna på FN-förbundet. Pernilla Bergström arbetar främst med information om och aktiviteter i FN-rörelsen kring Agenda 2030. Malin Persson ansvarar för Världsskoll.

FN-förbundets arbete med utveckling ”Alltför många känner inte till Agenda 2030”

Karin Johansson är handläggare för utvecklingsfrågor på FN-förbundets kansli i Stockholm. Hon berättar att förbundet har ett flertal metoder på utvecklingsområdet. Det handlar både om påverkansarbete gentemot beslutsfattare och om att sprida information om FN:s arbete i fält och de globala målen för hållbar utveckling. FN-förbundet bedriver också insamling till utvalda FN-projekt och stödjer systerförbund i ett flertal länder.

– Just nu är det väldigt viktigt att nå ut med information till våra målgrupper om FN:s utvecklingsarbete och de globala målen. Vi ser att det fortfarande finns ett stort kunskapsgap, säger Johansson, och tillägger att alltför många svenskar inte vet vad Agenda 2030 är.

VIKTIGT ATT SYNAS

Påverkansarbetet är en central del av verksamheten, betonar hon, då det innebär att förbundet får synas i media.

Det blir allt viktigare att FN och globalt samarbete är närvarande begrepp i samhällsdebatten och att civilsamhällesorganisationer får utrymme. Det gäller både på hemmaplan och på den internationella arenan, menar Johansson.

– Vi behöver vara en relevant aktör i den svenska kontexten men också internationellt och i förhållande till våra systerförbund i andra länder. Exempelvis har vi ett nära samarbete med FN-förbunden i Zimbabwe och Tanzania. Där är idén att stödja deras utvecklingsarbete lokalt genom t ex bidrag till olika Agenda 2030-relaterade projekt.

Förra året distribuerades liknande material till skolor i Zimbabwe som till skolor i Sverige. Det gällde ett projekt kopplat till den nigerianska författaren Chimamanda Ngozi Adichies bok ”Alla borde vara feminister”. Eleverna fick

FN-förbundets utvecklingsarbete i korthet

Ambassadörer och alumner

FN-förbundets ambassadörer är ungdomar mellan 18 och 26 år som arbetar ideellt med att informera och skapa aktiviteter runt om i landet kring Agenda 2030 och förbundets projekt. Efter att man

avslutat sitt ettåriga uppdrag som ambassadör kan man numera också välja att bli alumn, vilket innebär mentorskap gentemot de nya ambassadörerna och fortsatt engagemang i FN-rörelsen.

FN-ABC

är kurser i tre steg för alla FN-intresserade. A-kursen är en grundläggande kurs om FN, där utvecklingsarbetet ingår. B-kurserna djupdyker i någon av FN:s ”tre pelare”, varav utveckling är en. A- och B-kurserna är heldagskurser som hålls på olika platser i landet. C-kurserna är studie-

resor till FN:s kontor i New York eller Genève.

FN-skolor

Gymnasieskolor kan ansöka om att bli certifierade FN-skolor i samarbete med FN-förbundet. Förbundet bistår FN-skolorna med bl a utbildning, material och stöd i samband med FN-rollspel. Förbundet samarbetar också aktivt med skolornas FN-elevföreningar som ofta har Agenda 2030-fokus.

Insamling till FN:s fältarbete

Som bidragsgivare till förbundet kan man välja

En ny kull ambassadörer utbildades i slutet av augusti. I gruppen ingår (bokstavsordning efter förnamn): Alona Krivenko, Stockholm; Amanda Van den Tempel Almaas, Stockholm; Axel Eklöv, Södra Dalarna; Bahaa Ali, Göteborg; Caroline Slotte, Linköping & Västerås; Denise Voorn, Stockholm; Elias Aspud, Uddevalla; Elif Can, Göteborg; Elin Persson, Malmö; Elin Prestgaard, Lund; Elsa Rechlin, Stockholm; Emmi Lind, Nacka; Felicia Schillström, Växjö; Hala Kathem, Stockholm; Jesper Lindström, Halmstad; Julia Fridell, Linköping; Linnea Donaldson, Varberg; Lydia Andersson, Kumla-Örebro; Maria Gulamhusein, Göteborg; Mikaela Engwall, Stockholm; Melissa Sunkaro Bojang, Malmö; Sandra Lindqvist, Göteborg; Sara Fadhel, Stockholm & Norrköping; Sara Ghadyani, Göteborg; Sebastian Nilsson Qvist, Lund och Sofia Nilsson, Växjö.

Ulrika Modéer, statssekreterare för internationellt utvecklingsarbete, talar vid ett seminarium om Agenda 2030 och global utveckling.

titta på ett ”TED-talk” av författaren och sedan diskutera och arbeta med filmen utifrån läromaterial som förbundet tagit fram. Projektet knöt an till mål 5 av

de globala målen, om jämställdhet mellan könen, vilket är en av FN-förbundets nuvarande prioriteringar.

– Huvudfokus för vårt utvecklings-

mellan fyra olika projekt. Det som tydligast handlar om utveckling är *Skolmat*, där pengarna går via FN:s livsmedelsorganisation WFP till utsatta barn i bl a Etiopien. FN-förbundets övriga projekt – Flicka, Minor och Syrien – är också kopplade till utveckling eftersom de påverkar respektive samhälles välbefinnande.

Lokalt arbete

FN-föreningar och FN-distrikt över hela Sverige utgör FN-förbundets bas som folkrörelse och ska-

par en länk mellan FN och Sveriges befolkning. Många FN-föreningar har Agenda 2030-utskott och anordnar aktiviteter och föreläsningar om hållbar utveckling både i Sverige och globalt.

Parlamentarikerresa

Svenska riksdagsledamöter kan anmäla intresse för att följa med på FN-förbundets årliga studieresa för parlamentariker. Syftet är att se hur olika FN-organ jobbar i fält, främst på utvecklingsområdet.

arbete ligger i nuläget på mål 5 om jämställdhet och mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen, säger Johansson.

Planen på sikt är dock inte att snöra in på utvalda mål utan att arbeta med alla 17 mål samtidigt, eftersom de enligt Johansson är odelbara och djupt länkade.

– Det blir en utmaning att i framtiden beröra alla mål på ett integrerat och allomfattande vis, säger hon.

NYTT MED BLICK INÅT

En av de stora skillnaderna mellan hur FN-förbundet och andra organisationer arbetat med utvecklingsfrågor innan respektive efter antagandet av Agenda 2030, är blicken inåt i det egna landet. Innan 2015, då Agenda 2030 klubbades igenom, var uppdelningen mellan länder mer tydlig. För FN-förbund och andra internationellt präglade civilsamhällesorganisationer verksamma i ”utvecklade” länder, låg fokus nästan uteslutande på hur man skulle hjälpa folk i fattiga länder långt borta. Men i och med de nya målen blev det tydligt att det fanns utvecklingspotential även på hemmaplan.

– Det finns faktiskt barnfattigdom och barnåktenskap i Sverige. Och det finns utmaningar med ojämlikhet, alltså mål 10. Den typen av frågor gör att vi behöver se över vårt arbetssätt och vara mer relevanta i en nationell kontext och inte bara när det gäller bistånd, säger Johansson.

Även FN-förbundets lokalföreningar står inför utmaningen att ställa om och fokusera mer på den nationella kontexten utan att förlora fokus utåt, något som vissa kommit längre med än andra. Till deras hjälp finns inspirationsmaterial som FN-förbundet tagit fram om hur man kan jobba lokalt med Agenda 2030.

Partnerskap

FN-förbundet är medlem i det svenska kommunikationsnätverket för de globala målen och i CONCORD Sverige, en plattform som samlar 61 organisationer som vill påverka Sveriges och EU:s utvecklingspolitik. Dessutom är omkring 90 riksorganisationer anslutna till FN-förbundet och samverkar i olika frågor. Samarbeten med olika medlemmar ur FN-familjen i Sverige, t ex FN:s utvecklingsprogram UNDP, är också vanligt förekommande.

Samtidigt har många utvecklingsrelaterade problem i världen faktiskt blivit bättre, poängterar Karin Johansson. En större andel barn än någonsin går exempelvis i skolan, vaccinerar sig och äter sig mätta, något som många ungdomar i Sverige antingen glömmer bort eller helt enkelt inte vet om, menar hon.

– Vi pumpas med negativa nyheter och alla känner att det går sämre än någonsin för världen. Men bistånd har faktiskt lett till förändring! Vi kan se att utvecklingen går framåt samtidigt som många unga har en bild av att det bara går utför.

Mot den bakgrunden skapade FN-förbundet för fem år sedan webbsidan *Världskoll.se*, dit skolungdomar och lärare kan söka sig för att ta del av den positiva utveckling som sker i världen.

Mycket av förbundets övriga arbete på utvecklingsområdet riktar sig också till ungdomar. Det gäller t ex ett projekt med FN-skolor runtom i landet, FN-rollspel som anordnas på gymnasier och högskolor samt produktionen av en stor mängd FN-relaterat inlärningsmaterial riktat till barn och unga. Men även den mer vuxna och kanske redan globalt högmedvetna målgruppen får skraddarsytt material liksom möjlighet att delta i seminarier och andra aktiviteter.

BESÖKER FN I FÄLT

När det gäller målgruppen beslutsfattare har FN-förbundet bl a arrangerat en rad parlamentarikerresor under åren som riksdagsledamöter kan ansöka om att följa med på. Den senaste gick till

Colombia där gruppen besökte ett antal FN-organ och lokala civilsamhällesorganisationer. Man fick t o m möjlighet att träffa representanter för FARC-gerillan som nu, tillsammans med landets regering och FN, har i uppdrag att bygga upp landet efter över 50 år av krig.

– Sådana resor är en otroligt viktig del av vårt påverkansarbete eftersom de

ger både oss och svenska beslutsfattare bättre koll på vad som faktiskt förhandlas om i riksdagen när det gäller FN-mandat och global utveckling, säger Johansson.

”Även FN-förbundets lokalföreningar står inför utmaningen att ställa om och fokusera mer på den nationella kontexten utan att förlora fokus utåt.”

FLER AKTÖRER BEHÖVS

En annan viktig förändring sedan Agenda 2030 antogs är att det har blivit alltmer uppenbart att fler aktörer måste involveras i utvecklingssamarbetet.

– Biståndsinsatser måste kompletteras med andra samhällsaktörers finansie-

ring och engagemang. Om vi ska kunna genomföra de globala målen måste vi helt enkelt få med oss företagen, säger Johansson.

Hon pekar avslutningsvis på den oroande trenden med det krympande utrymmet för det civila samhället i flera delar av världen.

– På flera håll i världen trycks civilsamhällesorganisationer ner av landets regering. Ibland blir de förföljda och tvingas lägga ner sin verksamhet, säger Johansson, och tillägger att detta även riskerar att drabba andra FN-förbund.

Om så sker vore det förödande för både civilsamhället, FN och idén om globalt samarbete, understryker hon.

– FN-förbunden instiftades för att agera som en länk till folket och är en väldigt viktig aktör för FN. Vi behövs för att driva på för ett bättre och ett starkare FN som kan påskynda genomförandet av Agenda 2030!

■ *Marika McAlevey och AnnaLena Karlsson Andrews*

Melker Stangvik är engagerad i FN-elevföreningen vid Hulebäcksgymnasiet i Mölnlycke, som är en FN-skola.

Foto: Svenska FN-förbundet

Påverkansarbete

FN-förbundet bedriver påverkansarbete gentemot Sveriges regering, andra stater och FN självt. Sådant arbete sker främst genom debattartiklar och föreläsningar, ofta i samråd med Concord Sverige. Det kan även handla om kampanjer och namninsamlingar.

Seminarier och materialproduktion

FN-förbundet arrangerar seminarier och föreläsningar om utveckling, ofta med gäster

från akademin eller som arbetar för FN i fält.

Förbundet producerar också utbildningsmaterial för olika målgrupper, såsom lärarhandledningar, frågespel, informationsblad o s v. Nyligen släpptes en debattantologi om Agenda 2030.

Utvecklingssamarbete

Samarbete mellan Svenska FN-förbundet och andra FN-förbund sker löpande. På utvecklingsområdet har Svenska FN-förbundet ett nära samarbete med FN-förbunden i Tanzania och Zimbabwe som

får finansiering från Sverige för att utveckla sitt arbete med Agenda 2030 (läs mer om samarbetet med Tanzania på sid 8 i denna tidning).

Världskoll

Världskoll är en interaktiv hemsida som riktar sig till skolungdomar och lärare, med syftet att på ett roligt och pedagogiskt sätt sprida kunskap om positiv utveckling i världen.

FN:s säkerhetsråd lyssnar till Staffan de Mistura, FN:s särskilda sändebud för Syrien, som briefar rådet om situationen i Syrien via videolänk.

Säkerhetsrådet i fokus för nytt projekt

Svenska FN-förbundet har beviljats projektbidrag från UD i syfte att förankra Sveriges arbete i säkerhetsrådet hos svenska folket. Världshorisont har talat med projektets handläggare, Viktor Sundman, som berättar att huvudfokus kommer ligga på att stödja lokala aktiviteter runt om i landet. FN-föreningar och FN-distrikt kommer att kunna söka projektbidrag för att genomföra egna idéer men uppmantras också att samarbeta med

FN-förbundet kring olika arrangemang.

- Man kan t ex höra av sig och anordna träffar tillsammans med oss på förbundet, kanske med en politiker från utrikesutskottet som kommer och talar hos en lokal FN-förening. Vid ett sådant tillfälle kommer förbundet att stå för alla kostnader, säger Sundman.
- Att FN-förbundet är med och arrangerar lokala aktiviteter ute i landet är tänkt att minska på arbetsbördan för dem som

arbetar ideellt, vid sidan av annan sysselsättning. På så sätt vill man underlätta ett ökat engagemang från FN-rörelsen ute i landet, berättar Sundman.

NYTT MATERIAL

Vidare håller förbundet också på att producera nytt material om Sverige och säkerhetsrådet. Bl a ska en utställning tas fram på temat fred, säkerhet och säkerhetsrådets arbete. Den kommer att bestå av ett antal plattor med bilder och text som kan bokas av lokalföreningar eller FN-skolor för särskilda tillfällen.

Man tittar även på att producera en informativ kortfilm om FN-systemet och Sveriges engagemang där, som framförallt ska kunna användas i FN-skolor.

– Vi kommer också att introducera ett nytt rollspel med fokus på säkerhetsrådet, berättar Sundman.

Projektbidraget ger också förbundet möjlighet att arrangera internationella seminarier så att vikten av säkerhetsrådet kan förankras också i den globala FN-rörelsen. Ett av dem är tänkt att arrangeras i New York i samarbete med FN-förbundens världsfederation WFUNA, där det svenska och omkring 100 andra FN-förbund ingår.

En studieresa till FN-högkvarteret i New York är också inplanerad, lik de C-kurser som FN-förbundet brukar arrangera. Tanken denna gång är dock att rikta sig till representanter från de politiska ungdomsförbunden i Sverige, för att de ska kunna få en djupare bild av Sveriges arbete i FN och säkerhetsrådet.

VIKTIGT ATT FÖRANKRA

Ambitionen med säkerhetsrådsprojektet är att öka kännedomen om vad säkerhetsrådet och Sverige som medlem gör. Viktor Sundman betonar att det är viktigt att förankra detta arbete hos svenska folket, som ibland tenderar att underskatta vikten av de länder i rådet som inte är permanenta medlemmar med vetorätt.

– Sverige som litet land kan göra stor skillnad, trots de problem vi ser i säkerhetsrådet idag. Det är viktigt att vi svenskar förstår att vår roll som medlem i säkerhetsrådet har betydelse, och att Sverige mobiliserar för att göra det bästa av de här två åren.

■ Marika McAlevey

Läs mer om hur FN-föreningar och -distrikt kan söka projektbidrag på www.fn.se under Engagera dig/Sök projektbidrag.

Foto: Privat

Marc Obiols, 37, bor i Lund och är månadsgivare till projektet Skolmat. Medel som samlas in genom projektet går till FN:s livsmedelsprogram WFP och dess arbete med gratis skolmat till utsatta barn i Etiopien. Genom att stötta projektet är Marc med och stoppar hunger och startar skolgång.

Varför valde du att stötta projektet Skolmat?
Jag ville ge tillbaka till samhället. Samhället består av människor och alla människor har en gång varit barn. Om vi har många möjligheter som barn kommer vi kunna bidra mer till samhället när vi växer upp. De fördelar som de berörda barnen får av det här projektet tycker

jag är en bra början. Jag uppskattade även informationen om att två kronor räcker till ett mål mat, det gör det lätt att förstå hur mycket skolmat mitt bidrag räcker till.

Hur kommer det sig att du valt att stödja Svenska FN-förbundet?

Det började med att en kompis tipsade om förbundet när jag berättade att jag ville bli månadsgivare, men annars hade jag nog hittat det ändå. Det är en välkänd organisation och jag har stor tilltro till FN, som tar emot de insamlade medlen. Ibland hör man skräckhistorier om välgörenhetsorganisationer som sysslar med annat än de borde, och det tänkte jag att FN inte skulle göra. Eftersom jag bor i Sverige blev det naturligt att jag sökte mig till Svenska FN-förbundet.

Stöd
FN-förbundets
projekt SKOLMAT

Swisha
valfritt belopp
till 90 05 638 och
ange SKOLMAT

Handbollsstjärnan och nätaaktivisten Linnéa Claeson får MR-priset 2017.

Årets MR-pristagare Linnéa Claeson: Jag backar inte

Svenska FN-förbundets MR-pristagare 2017 är en ung kvinna som inte tar skit. Den som kränker henne får tillbaka med samma mynt. För handbollsstjärnan och nätaaktivisten Linnéa Claeson är jämställdhet inte ”bra” – det är helt enkelt rimligt.

Årets MR-pristagare fokuserar på kvinnors och flickors rättigheter i Sverige. Hon menar att det är här vi kan utträta något som når alla världens kvinnor; det är här vi kan göra jämställdhet normalt.

– Det vi gör i Sverige kommer kvinnor till del som har det så mycket värre än vi, konstaterar hon.

Motiveringen lyder: ”Linnéa Claeson har med mod reagerat och agerat öppet mot hot och kränkningar på nätet, och därigenom synliggjort en skrämmande verklighet som många möter. Linnéa har, genom ett engagemang som spridit sig som ringar på vattnet i breda folklager, bemött sexuella trakasserier med en blandning av humor och allvar. Linnéa lyfter också på ett förtjänstfullt sätt fram dessa viktiga frågor i traditionella medier.”

ASSHOLES ONLINE

Linnéa Claeson är mest känd för Instagramkontot *Assholesonline*. Det har funnits i ett par år och har närmare 200 000 följare. Här har hon samlat en liten del av de kränkningar hon drabbats av sedan hon som tolvåring började chatta på internet och bli fick ta emot penisbilder. Ibland postar hon kränkningarna på förövarens egen Facebooksida så att alla

hans vänner kan se dem. Och hon svarar med humor och sarkasm. Förövarna blir först häpna, därefter aggressiva. De förlorar kontrollen och kränkningarna får till resultat att de själva mår dåligt – inte hon.

– De här personerna är inte vana vid att deras beteende får konsekvenser. Vi har lärt oss att vi ska ignorera dem. Att jämställdhet tar tid, att ”killar är som killar är”, konstaterar hon.

Assholesonline är toppen på ett isberg av erfarenhet och berättelser. Linnéa Claesons humor är ett sätt att distansera sig och den hjälper henne att orka trots att hon får ta emot mängder av hot och hat. Men hon hoppas att skrattet fastnar i halsen. Assholesonline visar upp en dimension av unga kvinnors tillvaro på sociala medier som ganska få utom de själva känner till.

– MR-priset är ett viktigt ställningstagande. Det visar att Svenska FN-förbundet förstår att internet är på riktigt. Att de brott som begås på nätet mot kvinnor och flickor är riktiga brott; att det finns unga kvinnor som begår självmord när de har drabbats av näthat och hämndporr.

Linnéa Claeson menar att ett samhälle som tillmäter kvinnor lägre värde än

Typexempel på hur det kan låta när män kontaktar Linnéa på internet, och hur hon svarar dem. Från Instagramkontot Assholesonline.

män också legitimerar de här männens beteende. Ojämlighet i lön har något att göra med sexuella trakasserier på nätet.

Och omvänt gäller att de flickor som vänjer sig vid att radera penisbilder och tillmälen blir mer sårbara:

– När det blir normalt för en ung kvinna att kränkas och sexualiseras påverkas hennes självbild. Det påverkar hennes förväntningar på sig själv och på män, det påverkar hennes sexliv och hennes förmåga att avgöra var gränsen går. Normaliseringen av kränkningar innebär att kvinnor löper större risk att utsättas för sexualbrott, säger Linnéa Claeson.

NEGATIVA KONSEKVENSER

– Det här är verkligheten och det är framtiden. Det kommer att få oerhört negativa konsekvenser om vi låter det fortgå utan att kämpa emot.

Den som vill ignorera kränkningarna måste få göra det. Men själv upplever Linnéa en befrielse i att slå tillbaka. Att anpassa sin vardag och sitt varande för att själv inte ”medverka till att utsättas” är uteslutet.

– Jag kan inte börja rucka på vem det är som borde sluta. Jag backar inte.

■ Marika Sivertsson, frilansjournalist

Svenska FN-förbundets MR-pris har delats ut sedan 2014 och uppmärksammar viktigt arbete för mänskliga rättigheter i Sverige. Tidigare pristagare är Sara Mohammad (2016), Annika Jyrwall Åkerberg (2015) och Soran Ismail (2014).

Ovan: Föreningens kassör och jämställdhetsansvarige Nahid Biglari på Feministisk festival.

Vänster: Malmö FN-förening på Malmö Pride. Från vänster Nahid Biglari, Elisabeth Hammargren, Frida Lind, Anna Grumstedt och Marie Langenkämper.

Kommunikation en nyckelfråga i Malmö

I Malmö har den lokala FN-föreningen ett genomtänkt upplägg för hur man ska synas och nå ut i olika medier. Ett kvitto på att strategin fungerar är de nya medlemmar som strömmat till.

Sommaren i Malmö har varit händelserik. FN-föreningen med ordförande Frida Lind i spetsen närvarade på Feministisk festival i juni, där den höll i föreläsningar om bl a FN:s globala mål, sexism och islamism. Dessutom anordnades en frågesport där deltagare fick svara på frågor om utvecklingen i världen. FN-förbundets kortfilmer "Flicka" och "Utbildning för jämställdhet" visades också på festivalen.

I augusti gick föreningen med i Malmö Prideparad med FN-flaggan i topp. Frida Lind och styrelsesuppleant Mathias Persson höll i samband med detta en interaktiv föreläsning om HBTQ och FN. Det hela ledde till många bra bilder och uppskattade inlägg i sociala medier samt en video för att visa att föreningen stödjer flyktingar, inte minst dem med HBTQ-bakgrund.

Ett uppskattat studiebesök på UN City i Köpenhamn hanns också med under sommaren.

KOMMUNICERAR UTÅT

Malmö FN-förening är generellt nogg med att ta tillvara på evenemang och kommunicera deltagandet utåt i flera kanaler, något Frida säger att man tillsammans beslutat att jobba aktivt med.

– När vi tackar ja till en aktivitet försöker vi alltid få talartid t ex, kanske i form av ett kort tal eller en föreläsning om ett relevant ämne. Sedan ser vi till att fota mycket under alla evenemang och sprida bilderna i sociala medier.

Föreningen planerar att köpa in en bra kamera för att kunna ta skarpa bilder i framtiden, och det finns en särskild kommunikationsgrupp som sammanträder regelbundet.

– Vi använder oss också ofta av film. Exempelvis lägger vi ut en video inför varje evenemang, där vi bjuder in folk att delta.

Vid flera tillfällen har representanter för föreningen själva kontaktat lokalradio och TV och erbjudit sig att vara med i olika debatter och paneler. Frida menar att man inte ska vara rädd för att ta egna initiativ och vara lite "på". Får man ett nej kan man testa igen senare.

40 NYA MEDLEMMAR

Vad får dessa kommunikativa åtaganden för resultat för föreningen då? Det går förstås inte att säga att kommunikation är den enda faktorn för ökad tillströmning av medlemmar, menar Frida, men tillägger att föreningen i år fått ungefär 40 nya sådana – vilket är en

ordentlig förbättring från året innan.

– När vi syns någonstans avslutar vi alltid med att fråga folk om de vill bli medlemmar och uppmantrar dem att följa oss på våra olika kanaler, berättar Frida.

Det genererar nästan alltid några nya "gillningar" på Facebook. Men medlemsvärvning tar ofta längre tid.

– Man måste synas x antal gånger innan folk får förtroende och väljer att gå med i föreningen, säger Frida. Det är mänsklig psykologi.

Men hon är optimistisk till de reaktioner föreningen får för sitt agerande. Många visar intresse och det kommer mycket positivt beröm från allmänheten.

SAMVERKA OCH SÄG "JA"

På frågan om ifall Frida har några tips på hur andra föreningar kan göra för att synas och höras mer svarar hon att nyckeln är att våga prova nya saker, satsa mer på kommunikation och sociala medier, samarbeta med andra organisationer och att säga "ja" till så mycket som möjligt som kommer i ens väg.

– Men det allra viktigaste är förstås att man har kul och för bra dialoger inom styrelsen. Ska man jobba för en bättre värld måste man känna att man i gruppen har en bättre värld!

■ Marika McAlevey

Foto: Lowe Smith Jonsson

Foto: privat

Ovan: Lowe Smith Jonsson, ny ungdomssekreterare på FN-förbundet.

Vänster: Mira Byvald höll i spöet när FN-föreningens ungdomssektion i Göteborg bjöd in till fiskdamm under Picknickfestivalen.

Fiskdamm och FN-kramar i Göteborg

Varje år på Sveriges nationaldag anordnas Picknickfestivalen i flera städer runtom i landet. Här samlas organisationer och människor som tror på mångfald och gemenskap för att ha picknick, umgås och träffa andra likasinnade.

I Göteborg deltog FN-föreningen aktivt i årets festival genom att hålla i en tipspromenad om FN och Agenda 2030. Dessutom anordnade den en populär fiskdamm för de yngre festivaldeltagarna.

300 BARN FISKADE

Lowe Smith Jonsson, fd ordföranden för föreningens ungdomssektion, tillika FN-förbundets nya ungdomssekreterare, berättar att uppåt 300 barn fiskade i år. De betalade 20 kronor var och kunde få napp i form av allt från suddgummin till såpbubblor. All vinst gick till FN-förbundets projekt Skolmat.

– Vi försöker att sprida information på ett roligt sätt, säger Lowe. Om barnen är stora nog berättar vi för dem att alla barn inte har samma förutsättningar, och att pengarna för fiskandet går till utsatta barn i andra delar av världen. Och så ser vi till att dela ut infor-

mationsblad eller broschyrer om projektet till barnens föräldrar.

Föreningen har också två maskotar, berättar Lowe: en gris och en ren. På Picknickfestivalen fanns grisen på plats och delade ut hundratals FN-kramar till både vuxna och barn.

– Vi brukar låta grisen ha FN-mantel eller vifta med FN-flaggor, det blir ett roligt sätt att visa upp FN-loggan, säger Lowe.

– 99 av 100 barn älskar våra maskotar, tillägger han. (Det händer ibland att det hundrade börjar gråta.)

Överlag var det fint väder och mycket folk på festivalen, och på slutningen av den sk "Applåtten" satt många picknickande sällskap. Från scenen nedanför hördes allt ifrån tung hiphop till sambatoner, berättar Lowe.

NY UNGDOMSSEKRETERARE

Numera får FN-föreningen i Göteborg dock klara sig utan Lowe, då han nyligen tillträtt som ungdomssekreterare för Svenska FN-förbundet och kommer att vara stationerad på förbundets kansli i Stockholm. Vi välkomnar honom till denna nya position och ser fram emot fler roliga

aktiviteter från Göteborgs FN-förening och dess ungdomssektion, numera i ledning av Matilda Lundström och Emma Hedman.

■ Marika McAlevey

TIPSA LANDET RUNT:

Skicka ditt tips till:
vardshorizont@fn.se och skriv
 "Landet runt" i ämnesraden

ENGAGERA DIG LOKALT

Ju fler som engagerar sig, desto mer kan vi åstadkomma! Som medlem är du välkommen att vara med och forma verksamheten i din lokala FN-förening. Möjligheterna är många! Ta kontakt med din FN-förening via www.fn.se (Engagera dig).

Foto: Stockholms FN-förening

Smaka PÅ STOCKHOLM

Stort tack till restaurangerna på Smaka på Stockholm som samlat ihop 55 522 kronor till FN-förbundets projekt Skolmat. Pengarna går till FN:s livsmedelsprogram och dess arbete med skolmat till barn i utsatta områden. Vi vill rikta ett extra stort tack till följande restauranger, som genom att sälja särskilda kampanjmåltider, bidrog till detta fantastiska insamlingsresultat:

Medlemmar från Stockholms FN-förening delade ut information om FN-förbundets projekt Skolmat under festivalen. Från vänster Sofia Bladin Jansson, Christoffer Niklasson och Nadia Jahanbin.

Babas Burger & Bites
 Bun Meat Bun
 Den Gyldene Freden
 Farang
 Fred's Foodtruck
 Foodtruck Nya Carnegie-
 bryggeriet
 Good Stuff from Carotte
 HK's Lila Foodtruck
 Lidingö Saluhall

MAMA Delicious Roasts
 Pang Dumplings
 Food Truck
 Paul's at Haymarket
 Phil's Burger
 Phở & Bún
 Restaurang Hantverket
 Smak av Gotland
 Vezzo
 Vegan Schmeگان

Nya FN-skolor

Till läsåret 2017-18 välkomnar vi följande nya FN-skolor: Midgårdsskolan i Umeå, Högbergsskolan i Tierp, Mikael Elias teoretiska gymnasium i Sollentuna, Kungsholmens västra gymnasium i Stockholm, Fria Läroverken i Linköping och NTI Mediegymnasiet i Göteborg. Det finns nu 34 FN-skolor i Sverige. Läs mer på fn.se/fnskola

FN-förbundet på bokmässan

Bokmässan i Göteborg äger i år rum den 28 september – 1 oktober. FN-förbundet kommer att ha en monter på internationella torget tillsammans med Unicef Sverige. Under mässan kommer vi att anordna fyra olika seminarier inom temat globala målen för hållbar utveckling. Besök kalendarier på fn.se för att se programmet och kom förbi montern och lägg din röst på vilket mål du tycker är viktigast för Sverige respektive för världen!

Fira FN-dagen med oss!

Välkommen till FN-förbundets årliga seminarium inför FN-dagen! Vi firar FN och uppmärksammar samtidigt en aktuell världspolitisk fråga. Temat i år är konflikten i Jemen. Årets seminarium hålls fredag den 20 oktober kl 10-12 i Grünewaldsalen, Stockholms Konserthus. Seminarier är kostnadsfritt. Anmäl dig på vår hemsida fn.se (Engagera dig/Kalender)!

Aktion FN om de globala målen

Läsårets första Aktion FN genomförs på våra FN-skolor i FN-veckan 23-27 oktober. Elevföreningarna kommer då på bred front att uppmärksamma de globala målen med särskilt fokus på mål 1, 2 och 13.

Vi behöver ditt fortsatta stöd!

Vid årsskiftet skaffade FN-förbundet ett nytt 90-konto. Därför behöver vi få in nya autogiromedgivanden från de månadsgivare som inte redan har skickat in det. Du kan förnya ditt medgivande

här: fn.se/fornya-ditt-autogiromedgivande. Vid frågor, kontakta Marie Malm på marie.malm@fn.se.

Fokus på säkerhetsrådet

FN-förbundet har inrättat ett projektbidrag som FN-föreningar och FN-distrikt nu har möjlighet att söka. Bidraget rör verksamhet och aktiviteter som genomförs under 2017 och kan kopplas till Sveriges arbete i FN:s säkerhetsråd. Mer information finns på www.fn.se/projektbidrag.

Nya ambassadörer

Under helgen den 25-27 augusti utbildades 26 nya ungdomar från FN-rörelsen till att bli ambassadörer. Det är ett hedersuppdrag som varar under läsåret 2017-18. Ambassadörerna ska under året driva olika projekt runt om i landet med fokus på Agenda 2030 eller projekten Flicka och Skolmat.

Ambassadörerna bor eller är verksamma på följande orter: Göteborg, Halmstad, Hedemora, Lidköping, Linköping, Lund, Malmö, Norrköping, Stockholm, Uddevalla, Varberg, Västerås, Växjö och Örebro. Läs mer på fn.se/ambassadorer

Nytt alumnprogram

I år lanserar FN-förbundet ett alumnprogram som är en valfri fortsättning på det skambassadörsprogrammet. De sex alumner som tillträtt för det kommande läsåret är: Caroline de Groot (Stockholm), Isaac Mintz (Göteborg), Linnea Nilsson (Växjö), Kawthar Karout (Stockholm), Josefine Nord (Göteborg) och Julia Fagerhem (Stockholm).

Skolmaterial inför FN-dagen

FN-förbundets nya skolmaterial inför FN-dagen består av fakta, diskussionsfrågor och övningar att arbeta med i klassrummet. Det har tre olika delar med ökande svårighetsgrad, från lågstadiet till gymnasiet. Temat för årets material är flickors rättigheter och Agenda 2030. Ladda ner det från fn.se/skola eller beställ det i tryckt form av julia.gerestrand@fn.se.

Höstens kurser

FN-förbundet erbjuder följande kurser under hösten 2017:

- 7/10: B-kurs i Stockholm om mänskliga rättigheter
- 10/11: B-kurs i Umeå om fred och säkerhet
- 17/11: A-kurs i Örebro om FN
- 24/11: B-kurs i Malmö om utveckling

Nya rutiner för projektbidrag

FN-föreningar, FN-distrikt och FN-elevföreningar kan ansöka om projektbidrag för att genomföra vissa aktiviteter. Ni kan, utöver det årliga projektbidraget, ansöka om att sprida information och öka kunskap om projekten Flicka och Skolmat, Agenda 2030 samt FN:s säkerhetsråd. Läs mer om de olika bidragen som finns, se www.fn.se/projektbidrag

SweMUN 2018 på Spyken

Det är nu klart att rollspelet SweMUN 2018 kommer att arrangeras på FN-skolan Spyken i Lund den 9-11 april. SweMUN välkomnar gymnasieelever från hela Sverige att gå in i rollen som delegater från olika länder som möts i ett säkerhetsråd och en generalförsamling för att förhandla om aktuella internationella frågor. För mer information kontakta FN-förbundets nya rollspelshandläggare Iris Edelstam på iris.edelstam@fn.se.

Kongress 2018

Den 15-17 juni 2018 är det dags för Svenska FN-förbundet att hålla kongress igen, denna gång ses vi i Örebro. Läs mer på www.fn.se/kongress

Personaltytt

Anneli Andersson är ny ekonomiansvarig, Robin Strand är ny receptionist/registrator, Marie Malm är ny medlemsvärnings- och insamlingshandläggare, Pernilla Bergström är ny handläggare för Agenda 2030, Malin Persson är ny handläggare för Världsskoll, Lowe Smith Jonsson är ny ungdomssekreterare och Iris Edelstam är ny rollspelshandläggare.

ALEKSANDER GABELIC
ORDFÖRANDE I SVENSKA FN-FÖRBUNDET:

AGENDA 2030 KRÄVER GLOBALT LEDARSKAP & FOLKLIG FÖRANKRING

Agenda 2030 och de 17 globala målen för hållbar utveckling är en stor framgång för FN och det internationella samarbetet. De globala målen är omfattande och till skillnad från de 8 millenniemålen universella vilket ställer krav även på Sverige.

Sverige uppfyller många av målen, inte minst de som handlar om utbildning, fattigdom och hälsa. Men vi är inte perfekta och bäst på allt. Skillnaderna ökar mellan land och stad, inkomstklyftor finns och det finns mer att göra för att främja jämställdhet mellan kvinnor och män.

Samordningen av arbetet med de globala målen i Sverige ansvarar civilministern för. Regeringens Agenda 2030-delegation ska utarbeta en handlingsplan. Någon sådan finns ännu inte och inga särskilda pengar till folkrörelseorganisationer för Agenda 2030-arbetet har avsatts.

I många länder minskar nu utrymmet för frivilligorganisationer. Det är negativt för arbetet med målen och för ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. Här hemma för FN-förbundet en dialog med det övriga civilsamhället, regeringen, Sida och företag. Vi ser viljan, kraften och engagemang för de globala målen.

Nyligen besökte jag Kolmårdens djurpark med familjen och såg den berömda delfinshowen som inleddes med några minuter om de globala målen. Det är positivt och skapar nyfikenhet och bidrar till att fler får kunskap. Men samtidigt har många aldrig hört talas om de globala målen. Därför måste regeringens arbete påskyndas och bli tydligare med en bra handlings-

plan och resurser för att förankra målen i hela Sverige.

Sveriges kommuner är viktiga i arbetet och redan i dag har flera kommuner kommit långt med planer och målsättningar för arbetet med Agenda 2030. Andra har inte ens börjat. I det lokala arbetet är föreningslivet viktigt och det är rimligt att förvänta sig stöd från både stat och kommuner för det lokala Agenda 2030-arbetet.

Sverige är ett av de ledande länderna i fråga om stöd till det globala utvecklingsarbetet. Vi kan tillsammans med andra länder och FN göra ännu mer för att bidra till en hållbar värld. Nästa år är det val i Sverige. Min förhoppning är att de politiska partierna i god tid innan valet kan komma överens över blockgränsen om hur Agenda 2030-arbetet ska bedrivas framöver. Sverige kan bli det främsta Agenda 2030-landet i världen om vi kan visa politiskt ledarskap såväl nationellt som internationellt.

I en allt mer orolig värld känns de globala målen än viktigare att arbeta med och uppnå. Målen och arbetet med dem kan ses som ett verktyg för att samla länder kring gemensamma mål globalt, nationellt, regionalt och lokalt.

Sverige är ett föredöme och därför är det rimligt att förvänta sig mer av regeringens arbete för de globala målen. Det är också viktigt att det nationella arbetet prioriteras för att stärka Sveriges globala position. Lyckas vi förankra Agenda 2030-arbetet och göra något riktigt bra så är jag övertygad om att både Sverige och världen blir bättre, rättvisare och hållbarare. Det finns ingen tid att förlora.

Nästa nummer

...av Världshorisont kommer ut den 5 december och ska handla om FN:s mekanismer för de mänskliga rättigheterna (MR).

Det är nu drygt tio år sedan FN:s MR-system reformerades. Hur har det gått med rådet för de mänskliga rättigheterna, som ersatte den gamla MR-kommissionen, och hur går det med UPR-processen, där alla världens länder ska granskas regelbundet enligt ett rullande schema?

Här i Sverige har ett beslut fattats om att en oberoende nationell MR-institution ska inrättas, i enlighet med krav från bl a Svenska FN-förbundet. Men processen går trögt och kritiken har varit omfattande mot den utredning som ska ligga till grund för institutionen.

Använd gärna Världshorisont som ett instrument för att sprida

Foto: FV/Jan-Marc Færre

kunskap om och engagemang för viktiga globala frågor! Se www.fn.se/varldshorisont eller beställ buntar av tidningen från varldshorisont@fn.se!

POSTTIDNING B
Avsändare Svenska FN-förbundet
Box 15 115
104 65 Stockholm
Begr. eftersändning

EN
BÄTTRE
VÄRLD

Sms:a
SKOLMAT till 72 909
så skänker du 50.-

Swisha
valfritt belopp
till 9005638 och
ange SKOLMAT

Gratis skolmat lockar fler barn till skolan!

Just nu pågår den värsta torkan på över 30 år i Etiopien. Miljontals barn har tvingats sluta skolan på grund av svält. Fattigdom är ofta anledningen till varför barn inte får någon utbildning. Utbildning är ett av de absolut viktigaste verktygen för att skapa utveckling och lyfta samhällen ur fattigdom. Svenska FN-förbundet stödjer FN:s livsmedelsprogram och dess arbete för att fler barn ska få gå i skolan i Etiopien. Bli månadsgivare på www.fn.se. En skolmåltid kostar bara 2 kronor. Genom vårt projekt Skolmat ser vi till att fler barn får äta sig mätta. Tillsammans kan vi göra skillnad!

All insamling går via Svenska FN-förbundets PG 90 05 63-8 och granskas av Svensk Insamlingskontroll.

SKOLMAT – PROJEKTET SOM FÅR BARN TILL SKOLAN